

VÄLIKYSYMYS

Tasa-arvoisen koulutuksen tulevaisuudesta

Eduskunnalle

Suomen menestys ja hyvinvointiyhteiskuntamme ovat perustuneet tasa-arvoiseen ja laadukkaaseen koulutukseen sekä korkeaan osaamiseen.

Päätyvällä vaalikaudella koulutukseen on kohdistettu kumulatiivisesti 1,7 miljardin euron leikkaukset. Ne ovat johtaneet koulujen ja oppilaitosten sulkemiseen, aloituspaikkojen vähentämiseen, koulutuksen laadusta tinkimiseen ja tutkimukseen osoitettujen voimavarojen pienenemiseen.

Asiantuntijat ovat varoittaneet koulutuksen tasa-arvon murenemisestä. Koulutus- ja oppimiserot kasvavat. Asuinpaikka sekä vanhempien varallisuus ja koulutustausta vaikuttavat suomalaisten lasten ja nuorten koulutusmahdollisuuksiin yhä enemmän.

Tasa-arvoisen ja laadukkaan koulutuksen sekä korkean osaamisen heikentäminen vie myös vakavalla tavalla edellytyksiä Suomen talous-, työttömyys- ja velkaongelmien ratkaisemiselta. Osaaminen on tulevaisuudessakin Suomen tärkein kilpailukytekijä.

Suomalaisessa koulutuspolitiikassa on johtajuusvaje. Hallitus lupasi, että Suomi on maailman osaavin kansakunta vuonna 2020. Mitkään tosielämän toimenpiteet eivät ole tätä edistäneet, päinvastoin.

Hallituksen koulutuspoliittiset kärkihankkeet ovat epäonnistuneet. Eduskuntaan on tuotu myös puutteellisesti valmisteltuja ja keskeneräisiä hankkeita, jotka ovat saaneet koulutuksen kentän hämmennyksen ja jopa sekasorron tilaan. Koulutuksen järjestäjät, oppilaitokset tai opettajat eivät tiedä, mitä tulevana vuosina tapahtuu.

Hallituksen esitykset toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkon ja rahoitusjärjestelmän uudistamisesta herättävät erityisen suurta huolta. Hallitus on leikkaamassa 260 miljoonaa euroa, joka on yhteensä noin kymmenen prosenttia toisen asteen koulutuksen kokonaisrahoituksesta. Arvioiden mukaan leikkaus tarkoittaisi jopa joka kolmannen oppilaitoksen sulkemista.

Toisin kuin opetusministeri ja hallitus väittävät, lukioden ja ammatillisen koulutuksen oppilaitosten sulkemisen johtaisi koulutuksen keskittymiseen sekä tasa-arvon heikentymiseen. Palaisimme ajassa vuosikymmeniä taaksepäin, kun nuoret joutuisivat muuttamaan koulutuksen perässä omilleen suuriin kaupunkikeskuksiin. Tämä nostaisi asumisen tukemisen kustannuksia sekä toisi painetta vuokra-asuntotuotannon lisäämiselle. 15- ja 16-vuotiaiden nuorten muuttaminen omilleen lisäisi myös syrjäytymisriskiä, koska kaikki eivät ole vielä valmiita muuttamaan omilleen näin varhaisessa vaiheessa.

Pienten lukioden sulkeminen vaikuttaisi myös yläkoulujen tulevaisuuteen. Koska yläkoulut jakavat usein lukion kanssa yhteiset tilat ja opettajat, tarkoittaisi lukioden sulkeminen kuoliniskua myös monille yläkouluille.

Tasa-arvoinen koulutus on Suomen vahvuus myös tulevaisuudessa. Tasa-arvon mureneminen on estettävä. Koko Suomessa on oltava mahdollisimman tasa-arvoiset edellytykset koulunkäyntiin ja opiskeluun eri asteilla. Koulujen eriytymiseen on puututtava. Jokaisen koulun pitää olla turvallinen sekä oppilaiden että opettajien kannalta. Mitä nuorempi lapsi on kyseessä, sitä lähempänä kotia koulun pitää olla.

Suomalaisen koulutuksen mahdollisuudet ovat lähes rajattomat, mikäli osaamme tarttua niihin oikealla tavalla. Maassamme on hyvin koulutusmyönteinen ilmapiiri ja opettajakuntamme maailman osaavinta. Myös yliopistomme ja ammattikorkeakoulumme tuottavat laadukasta osaamista eri puolilla Suomea.

Koulutuksen uudistamisen on lähdettävä liikkeelle alhaalta ylöspäin. Ratkaisut koulutuksen kehittämiseksi löytyvät muun muassa uudesta oppimisesta ja pedagogiikasta sekä innovaatioista ja opettajien ammattitaidon nykyistä paremmasta hyödyntämisestä. Uusia oppimisympäristöjä on otettava käyttöön ja uuden teknologian mahdollisuudet on hyödynnettävä aiempaa paremmin. Myös työelämä on tuotava lähemmäs koulutusta kaikilla tasoilla. Näin parannetaan koulutuksen työelämävastaavuutta ja sitä kautta työllisyyttä sekä saadaan uusia voimavaroja koulutukseen.

Hallitus on leikkaus- ja keskittämisperusteillaan murentanut suomalaista sivistystä ja koulutusta heikentäen mahdollisuuksia saada Suomi nousuun. Ihmisten huoli koulutuksen tasa-arvosta ja tulevaisuudesta on aito.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Miksi hallitus on toiminut oman hallitusohjelmansa vastaisesti ja vienyt pohjaa uudelta kasvulta, vaarantanut koulutuksen tasa-arvon ja heikentänyt Suomen menestyksen perustaa leikkaamalla koulutuksesta historiallisen paljon,

Aikooko hallitus perua toisen asteen koulutuksen järjestämislupien pakkohaun,

Miten hallitus aikoo turvata toisen asteen koulutuksen riittävän rahoituksen ja palvelujen tasapuolisen saatavuuden koko maassa?

Helsingissä 13 päivänä helmikuuta 2015

X X /kesk